

Sy-li spěwał,
Pilnje dželaš,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móçny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Préz spař mérny
Čerstwoscé da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ci khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pôda,
Wokrew će!

F.

Szerbske njedželske kopjeno.

Wudawa żo kóždu żobotu w Smolerjez knihiczscheżerni w Budyschinje a je tam sa sichtwórlstetu pshedplatu 40 np. dostacż.

Njedžela po siah kralach.

Psalu 122.

We świątym sczenju denkniſcheje njedzele widźimy żwiedżeniſti czaž do Jerusalma, do żwiateho města na róczny czaž. Mjes puczorarjemi je tež dwanačeſetny Jeſuš se żwojimaj starschinaj. W Jerusalemie ſhubitaj żwojego żyna a hdži ſtaj jho i tycznej bołoscžu pytałoi, jeho namakaschtaj w templu ſedžo ſrjedža mjes wuczerjemi, ſo wón jich poſluchasche i jich wopraschowasche. Na porokowaze žlowa żwojeje maczerje pał wón džesche: „Shto je, ſo ſtaj nije pytałoi? Njewestaj, ſo ja bycž mam w tym, ſhtož mojego Bótza je?”

Tuto žlowo Jeſuſa, to prénje, fotrež je nam ſhowane ſ jeho žiwjenja, njeſſewja nam jenož, kajte ſtejischę mjeſeſche Jeſuſ ſi žiwemu Bohu, ale tež wažnoſć, fotruž mjeſeſche Jerusalem ſa kóžde Israelske džeczo. To běſche žwiate město a templ město hnadleje pſhitomnoſće Božeje. Jerusalem běſche to město ich žedženja; parowacž dyrbjecz rjanych Božich žlužbow běſche ſa pobožnego Israelu hórkę ſchtraſa Boža. Tačko lud Boži w zufbie dyrbjeschę pſhebywacž, ſo wſcha ſrudoba wuprajowasche we hnijozych ſynkach horzeho žedženja po Jerusalenije. Teho dla hizom kral Davit ſpěwa (Pſalm 27, 4): „Wo jene ja proſchu teho Knjesa, to bych rad mił: ſo bych moł w Knjewym domje woſtacž žwoje žive dny, te rjane Boże žlužby woſladacž a jeho templ i vpytač” — a czi, kiž ſedžachu w babylonskim jaſtwie, ſoržachu: „Zeli ſo ja tebje ſapomnju, Jerusalemje, dha njech budže ſapomnjenie mojeje

prawizh.” Wyſtanje luda žanych mjeſow njesnaſeſche, hdži bě jemu dowolene, czažnycž do ſtareje domiſny, a pſalmista ſhwali to wjeſele, fotrež je jemu dowolnoſć, do Jerusalema, do Božeho doma hicž, pſchihotowała ſe žlowami: „Ja ſwieſzelam ſo teho, ſhtož mi rěczane je, ſo pónidžemj do Božeho doma a ſo naſhe nohi ſtacž budža w twojich wrotach, Jerusalem.”

Kaf wjele bohatsche žmy my džeczi noweho žluba. Nam hnadna pſhitomnoſć Boža njeje ſwjaſana na wěſte město. Nasch Sbóžnik je praſil: „Hdžež dwaj abo tſjo ſhromadženi ſu we mojim mjenje, tam žym ja ſrjedža mjes nimi” a pſhezo ſažo žměny ſhonicž jeho žlubjenje: „Ja žym pola waž wſchitke dny hacž do ſkónčenja žweta.” Wſchudžom, hdžež ſtyſkne wutroby jeho pytaju, chze ſo wón jim namakacž dacž. Zhy ſwét, hdžekuliž wérjazy modlerjo bydla, je templ teho Knjesa.

A tola, nimamy tež jene město, woſebje jemu žwyczene, hdžež kóždžicžku ſbóžnu njedželu jeho hnadnu bliſkoſć ſacžuwamy a ſhoniemy, ſo Bož wopory naſchich modlitwów we hnadže pſchijima, naſch Boži dom? Po czežkim džele wſchědných dnjow tu naſch Knjes naſ ſtrowi. Hdži lěto wot lěta wſchodobrocziwy Bož nam tudy njeſhablaze wérnoſče wěczneho ſboža pſchipowjedacž dawa, praſeze, nježměny wýſkacž, ſo mamy tež Jerusalem, hdžež žwiaty Bož ſo nam pſhezo ſažo ſjewujuje w žwojej njeſkonečnej luboſći? Njedýrbimy pſchi wſchědnym džele a we horju žiwjenja na njedželski džen ſo wjeſeljo wýſkacž: „Ja ſwieſzelju ſo teho, ſo pónidžemj do Božeho doma a

so nasche nohi stacż budża w twojich wrotach." Duż chzem̄ pak też s dżakownoscju wuziwač, schtož Bóh nam spożci. Schtož je ras ńwiate, sbózne wjeſeſe ſaczuwał, lotrež je nutrny ſemſchikhód jemu woBradził, schtož wę, tak wón ſrudobu ńwjeſeſi a ſbože pſcheſtaſnja, tón hinač njemóże, hacž pſchezo ſaſo ńwoje ſročele ſložicž do Božego domu, s džakom hnuth, so njetrjeba wjazy w czemnoſczi a ſczenu ſmjerze ſedžicž, ale so je ſtam Božego luda.

A w Božim domje je rum ſa wſchitkach. Tu ſedži ſbožowny pola ſrudneho, tu wuplaſkuja ſprózni a woBceženi ńwoju ſrudobu a tu džakuje ſo ſbožowny ſa wjeſeſe ſi Božeje rufi. Bože hnadne ſkónczo ſo tudy ſa wſchitkach ńwecži. Tu dyrbi ſo ſhubicž hidženje a ſawisč, ſwada a roſtora, tu dyrbjia njeſcheczeljo naſuſnycž ſo lubowacž a jedyn ſa druheho ſo modlicž. Haj, naſche Jeruſalem, naſch Boži dom je natwarjeny, ſo by město bylo, hdzež ſo ſhromadža, ſo by ſo předowało ludu Izraelſkemu a ſo džakowało Knjeſowemu mjenu, ſo jemu džakowało ſa wſchitku ſhonjenu džiwnu pomoz, ſa wſchitku ńwērnoſcž, ſa wſchitke wopokaſane doſhocžafanje, haj tež ſa wſchitke po- wuczenje jeho luboſče. O pojmy do Božego domu a modlmy ſo tež ſa njón a w nim. Proſyč ſhzem̄ wo to, ſo by bohabojoſež a ponižnoſež, wera a ńwera naſchego luda ſhwalba a čeſež byla. Čzaſ je ſly, njeſcheczelow je wjele, tych, kij wopuſchczuja naſche ſhromadžisny, je doſež. Drje wěmy, zyrkej Knjeſowa je twjerdze ſaložena, ſo tež heſke wrota ju powalicž njemóža, ale wo naſche a naſchich bratrow ſbože ſo jedna. Schtož Bože hnadne ſubla ſazpiwa, ſo ſam wo Bože žohnowanje pſchinjeſe. A teho dla ſhzem̄ ſo modlicž, to budź naſch džak ſa wſchitke žohnowanje, wot Boha tu doſtate. Haj, ſhzem̄ Boha proſyč we wſchei ponižnoſczi a ſi dowěrjenjom, ſo by we naſ ſdžeržał luboſež ſi naſhemu Jeruſalemu, ſi městu Božemu, a ſo by tych, kij ſo wot njeho ſdaleni džerža, wróćo wjedł w potuſe, we wérje. My njecham wuſtacž, wabiež: Schtož je mjes wami jeho luda, njech čeženje horje do Jeruſalema, ſo bychmy wſchitzu poſledni ſbóžny wotyknjeny kónz dozpili a pſchischi ſi horje Sionskej a ſi městu žiweho Boha, ſi njebjeſkemu Jeruſalemu a ſi ſhromadžisne wjele tamſynt jandželov a ſi ſhromadžisne přenichnarodženych, kotsiž ſu w njebjeſach napiſani, a ſi Bohu, ſrednikej wſchitkach, a ſi ducham dokonjaných prawych, a ſi ſrednikej noweho ſakonja, ſi Jeſuſu (Hebr. 12, 22.)

Hamjen.

Nascha „roſomna Boža ſlužba“.

(Romſk. 12, 1—6.)

Hlōš (374): Něk je ſo tón džen dokonjał —.

Bóh dał je nam ſo w Chrystuſku, ſo Bože džeczi ſm̄! — Duž podawajmy ſi woporu ſom' ńwoje wutroby!

Sſo jemu ńwjeſym džakownje, kij jeho džeczi ſm̄, ſo czelo wopor ſi wjeſeſi je A Bohu ſpodobny.

To Boža ſlužba roſomna Budź naſcha kózdy čzaſ; Njech ſmilnoſcž Boža wobnowja A wuſwjeſzuje naſ! —

Po wachnju ſweta nječiūmy My runym na miſdy, ſſo wobnowjejo pſheměñmy, ſo w myſli nowi ſm̄!

Tak roſenawacž wuſnjeny, Schto Boža wola je; ſo ſaměr dobrý, ſpodobny A dokonjaný čze.

A ſi ponižnoſeſu pſchimy ſo, kaž nam ſo pſchisluſcha! Do kraleſtwia džec ńwojeſe Bóh wérje ſastup da.

<p>Kaž ſtaſow w czelu vjele je, Tich dželo wſchelake, Tak w Chrystuſku ſmy pches jene; W nim czelo jene je!</p>	<p>Tež dary wſchelke wudžela Nam hlowa njebjeſka, So ſlužba Bohu ſpodobna Běh naſch je žitwjenja.</p>
---	---

Hlej, wopor Bohu ſwiaty ſm̄
Pſches ſmilnoſcž Knjeſowu! —
Duž aſo Boži měſchnizy
Šom' ſlužmy ſi radoſeſu! —

U.

Miz Božeho ſlowa.

Jan Haſer běſe ſi Hessenskeje a ſlužeſche w Amſterdamje pola wojerſkeho generala. Wſchitko, schtož mějeſche porucžene wot ńwojeſe ſhreſa, wobſtara ierje w domje a w hródzi, a jeho ſnjeſ bě ſi nim ſpokojom; pſchetiž wón bě ſylny, ſpěſhny a ſhibicžiwy mlody člowyſ. Alle hdyz bě ńwoje dželo dokonjał, njemějeſche žadny ſubſchi blaſ ſi ſydanji, hacž w korečmje ſa blidom; a njeſnajesche žane rjeňſche ſabawjenje, hacž hracež ſi kartami; a njebě jemu ničo ſubſche hacž pič a wſcho, ſchtož ſi wopilſtu ſluſcha.

Tak doſlo hacž Jan w Amſterdamje ſlužeſche, dawasche ſebi pola ſhudeje žonu ńwoje ſchay ploſaciež, hdzež je ſam ſyždu ſobotu noschesche a ſotraž jemu ploſinje a platanje jara tunjo a ſi temu tež jara duſhniye wobſtara. Husto, hdyz wón ſi tej ſhudej žonu pſchindže, namaka pola njeje tři druhich ludži, kotsiž ſo hromadže wo Božim ſlowje roſrēčowachu, tež ſherlusche ſpěwachu a ſo modlachu. Druhdý dyrbjeſche Jan pola njeje někotre mjeňſchinu počaſaciež, běchu-li runje w ſpawaju; a wón ſtupi ſo potom ſe ſhachlam a na to poſluchaſe, ſchtož cži ſpěwachu abo rěčachu, ſywacše pak husto pſchi ſym, uſdajiwſchi huby. Wón bě dobročiwy doſež, ſo njewrěſkaſche, hdix ta žonta bórſy njeſtanu a jeho ſmolom njewobſtara. Junu pſchindže tež ſobotu ſe ſhwojimi ſchatami a namaka wjazy ludži hromadženych hacž hewaſ. A cži mějachu tak niſne rěčecž, ſo učtò njeptny, hdyz Jan do jſtvy ſtupi. Wón pſchi ſhachlach ſtejo poſluchaſe, wo cžim ſo rěči, a ſlyſchi, ſo wo nowym předarji rěča, kij budže jutſje w zyrkej ſi. Pětra pruhu předowacž. Haj, praji jedyn, jutſje budže M. Böklér předowacž. M. Böklér bě předar na wžy, njedaloko Amſterdamu. A cži ludžo běchu tak wjeſeli, ſo budže M. Böklér pola nich jutſje pruhu předowacž, ſo w ſhwojim wjeſelu ničo druhe njewidžachu a njehlyſchachu, a ſawdawachu ſebi ružy a džachu: budže-li Bóh luby Knjeſe jutſje ſlowſke wutroby wobrocžicž a tak wjeſeſ, ſo budže M. Böklér ſa učheho duchowſeho wótza wuſwoleny, dha čzu ja tak a tak wjele ſhudyム dacz, a ja tak wjele, a ja tak wjele; a ta ſhuda plořenicež praſeſche: ja dam dwaj ſchěznakaj.

Jan ſo džiwaſche, jako tle ſlyſcheſche. Pſchetiž žiwa ſchecžijanska wera, darmiwa luboſež a wjeſeſe nad Knjeſom pola ſhudyム wérjazych ſchecžijanow na džiwnu móz w ſebi, tak ſo njewěrni na to ſedžbuja a ſo džwaja. Njevěra, kij w ſwojej ſhudoſe wo žaneho ſbóžnika njeridži a tež žaneho Boha njeſnaje, njeje ženje tak ſylna, ſo by wona eno ſama ſa ſo ſhwoje ſamoženje a ſhwoju ſiwoſež wudala a ſiwoſež a ſiwoſež ſi woporej pſchinjeſka. ſchecžijanska luboſež pak to wſchitko rada wopruje, hdyz ſo wo to džela, duſche ſa Bóh: kraleſtwia lojicž; to je wona pſchezo činiła a čini to hiſhceze. A tajka darmiwa luboſež budži džiwanje pola ſhětnych džecži; Jan ſo teho dla tež džiwaſche. „Schto dha ta hluſpa žona čze, ſo čze dwaj ſchěznakaj dacz, jeli ſo budža M. Böklérja jutſje ſa d'howneho wuſwolicž? To je wjazy, hacž móže wona ſa dwaj ſchěznakaj we ſhwojim domje pſchi ſhwojich džecžatſach nalutowacž.“ Tak myſlesche wón a džesche pſchi ſebi: na tuteho M. Böklérja č u jutſje tež poſluchaſe hicž-

S tym woteda plokańczi swoje schath, saplačzi a džesche s čistymi sažo domoj.

Njedželu rano stany Jan sažo, hacž hewak stawasche; warjeſche a parjeſche, mljeſeſche a trjeſche, klepaſche a čepaſche a ſpecho- wasche ſo, swoje dželo dokonjecz, ſo njebu dla njeho M. Bökle- rjowę przedowanje w zyrlwi ſkomdžil. Wón pschińdze ſe mſchi; tudu ſo ſpěwa. M. Böcker ſtupi na klétku, předuje a rěči wo nije- poſutnym hréſchniku, kiz bjes Boha a Jeſuža w ſwěče bludži, je wotrocž ſwojich ſlych žadoſčow a khwata ſi heli. M. Böcker nijeje hiſcheze doſho przedował, dha hižom Jan čjuje, ſo wón wo nim rěči. Žadyn druhu nijeje měnjeny hacž ja, praji wón ſam pschi ſebi, a njech tež pschezo na mnje njehlada, dha tola wém, ſo wón wo mni rěči. Wón wſchitko wě, ſchtož ſym hdh činiš a ſchtož hiſcheze činiſu.

Jan by rády ſ zyrlwie ſchoł, tak bě naſtróženy a tak ſo psched ludžimi hanibowasche, ale wón ſebi njeſwaži, pschetož runje pschi nim ſtejeſche ſchewz, kotryž ſa njeho a ſa jeho generała nowe ſchfornje dželasche. A tutón ſchewz njewě, ſo předat wo nim předuje a na njeho ſvari, pschetož wón na njeho njeſpohladnje, ale hlada proſeže na předarja; a žadyn jeho druhich ſužodow to tež njeroſhy, pschetož wſchitzh hladaſa na předarja a nichto na njeho. A hdh bých nětko ſ zyrlwie ſchoł, myſli pschi ſebi, dha býchu wſchitzh na mnje hladi, a ja bých ſo ſam pscheradžil a ludžo býchu potom wjedželi, ſo je wón wo mni rěčzał. Jan teho dla čafasche a wosta hacž do kónza, wuspěwa tež khěrluſh ſobu a potom džesche ſ druhimi wote mſche. A jako bě ſ zyrlwie a bě ſam, počaču jeho ſloby w nim dželacž a wón ſahadzeſche a ſwarjeſche jara njemdrje na ſwoju plokańcžu a na jeje towarzwo a džesche: ſchtož hewak, hacž tamni njekniežomniž ſu wſchitko temule předarjej wo mni wupowjedali, ſu jemu powjedali, ſchtož ty ſy, ſchto činisch a tajke žiwenje wjedžes; wſchak jeho woni wſchitzh ſnaja. Nichto druhu, hacž moja plokańcža, nijeje tajke przedowanje na mnje ſamłowila a jeho naſchzuwal. Bóh wě, ſchtož je jej wo mni wſchitko wupowjedali a wona je to ſažo jemu wukleſkała. Alle čafajcze, my pschiſlodnizy, ja wam hižom ſaplaču: pschichodnu ſobotu chzu wam ſamjenjemi wokna ſroſbiſecž a ſi temu tež wasche hlowy; ja waž hižom ſažo hromadže namakam.

Alle wot njedžele hacž do pschichodneje ſoboty je doſho; mjes nimaj ſu pječ druhich dnjow a ſa tón czaž móže ſo wjele podacž, a poda ſo tež woprawdze wjele. Jan ſhoni tak wjele noweho a džiwneho, ſo ſwoje ſloby pschecžiwo plokańcži ſaby. Wón ſhoni ſam na ſebi, ſo ma Bože ſlowo móz, wſchitke potajnoſeže wutroby wotkrycž a na ſwětlo pschinjescž, ſchtož je ſo po čimje ſtało. Jan bě chyzl jeno M. Böckerja wohladacž, bě chyzl ſlyſhceſcž, ſak předuje, a jemu bě ſo ſechlo jačo Zachäufkej na jeho ſigowzu ſedžo. Zachäufchysche jeno Jeſuža wohladacž, ale Jeſuž ſloži ſwojej wocži na njeho a chyzsche pola njeho wostacž. Tak tež chyzsche Jeſuž wot dženža pola Jana wostacž, a M. Böcker dyrbjeſche jemu jeho hóstne ſlowo prajicž. Wo Zachäufhu rěka dale: a wón jeho ſi wjeſelom pschija; pola Jana pač tak njerěkaſche, tón ſo ſi wopredka jara wobaraſche, jeho pschijecž. Wón čjujeſche w ſwojej wutrobie wěſtu hórkosež pschecžiwo Jeſužej, a wótry ſlof jeho we wutrobie kaſaſche a tón ſebi njemóžesche ſam ſi wutroby wuzchahnež. Tola myſlesche na wječor ſam pschi ſebi: M. Böcker ma prawje, tajki njemóžesč wostacž, hewak ſy ſhubjeny. W nožy pač njemóže ſpacž: jedyn hréch po druhim ſtupe jemu do pomjatka a wobſebje hréch ſi mlođych lét jemu jara czežko na wutrobie leži. Wón bě khal pschecžiwo ſwojej macžeri, ſotraž bě tehdy ſe wſhem prawom jemu winu dawała, ſo je wón pakſežil a khloſchežil, a tehdy bě ſo wón ſalubjal a pschiſahal a ſ tym ſwoju dřſhu čertej podał. A tak myſlesche wón nětko, pola druhich je drje wumoženje móžne, ſotrež je M. Böcker pschi wobſamknjenju przedowanja pschi-

povjedał, ale pola tebje niz, th ſy ſo čertej podał, ſy ſo jemu pschiſahal. Tak je Jan jara njemérny w ſwojim kwědomnju a jeho ſtyski pschibjeraju džen wote dnja. Wón njewě, hdže dyrbí ſo ſatyknycž a chze ſebi žiwenje wſacž. Ale předy, praji wón pschi ſebi, chzeſch ſi tej plokańcži hicž a chzeſch jej prajicž, ſo je tajke ſatraschne przedowanje na tebje ſamłowiała, a nětк njeh hladá ſchto je ſi tajkeho naſchzuwanja a kleſkanja naſtało.

Plokańcža je domach, poſlucha na ſana, jako jej ſwoju nuſu ſkorži a jej winu dawa, ſo je ſa njeho tajke ſatraschne przedowanje pola M. Böckerja ſamłowila; wona placze ſe želnivoſcžu a ſi wjeſeſloſcžu, a Jan ſo njemóže ſyſſow ſdžeržecž a placze ſi njej. A jemu je tak derje a lohko wokoło wutroby, hdžž jemu plokańcža ſe wſchej ſwěrnoſcžu powjeda, ſchto je na njeho a ſa njeho tajke przedowanje pola M. Böckerja ſamłowiał: niz ja, niz moji towarzſhojo, žadyn člowjek nijeje to činiš, ale to je činiš wſcheho wědomnju a ſmilny Wóczez w njebjeſach psches Jeſom Khryſta, tón je M. Böckerjej kaſał tak rěčecž, a niz teho dla, ſo býchmy ſhubjeni býli, ale ſo býchmy dostaſi wěcze ſi žiwenje. A Jan je tak wjeſeſh, jemu je tak lohko; jeho wótry ſlof je ſi jeho wutroby wuzchahneny. Wón jej wſchitko ſroſemi a wěri a ſapſchimnje ſi wjeſeſelj wutrobu ſbože, nam w Khryſtuſu date; wón je ſi nowa narodženy člowjek.

(Pſchichodnje dale.)

Sſerbjo w starých čaſach.

Lid, kotremuž my pschiſluſchamy, mjenuje ſo wot starých čaſow ſem Sſerbjo, a je pola Němzow pod mjenom Wenden ſinat. Tutón naſch lid bě hižom předy piateho lětſtotetka ſi Afiſkeje, hdžež nehdž kolebka zyloho člowjeftrva ſtejeſche, do Europy ſeje pschicžahnýl a ſo tudu wot piateho hacž do džewjateho lětſtotetka w krajach bjes Čeſkej na polnóz ſi ſjenocženju rěki Odry a Warthy hacž ſi ſjenocženju Lohja a Sale, kaž tež ſ ranja wot rěki Bobra hacž do Sale a ſi ſchmekrowym horam ſažydlil. Wón je džél wulfego, w tu ſhwili psches 80 millionow člowjekow wepſchijazeho ſlowjanského naroda, kotrehož druhé ſplahi ſu: Ružojo, Bolharjo, južni Sſerbjo ſi Khrowatami a Sſlowenami, Polazy a Čechyjo ſe Sſlowakami. Se Sſerbami mjesowachu ſi polnožy druh ſſlowjenjo a najwjetſchi džél wſchitkých ſewjeroněmſkých krajow, ſi kotrechž dženža ſewjerno-němſki ſwiaſt wobſteji, bě w předy naſpomnjenym čaſu wot ſſlowjanow wobýdleny. Zyla ſtara Pruska a Salka mjeſeſche jeno ſlowjanskich wobýdlerjow, teho runja nětčiſhi meklenburgski, holsteinski, předawſki hannoverski, anhaltſki a thüringſki kraj, a meklenburgsy wójwody móža hiſchče dženžniſchi džen dopoſlaſacž, ſo bých hižom ſich wózjo ſlowjansy wjeſchojo w Meklenburgſkej. Dokelž pač ſo ſſlowjenjo w starym čaſu do wjele ſplahow dželachu, dha bě tež w tych krajach, kotrež ſmy předy pomjenovali, wjele ſlowjanskich kraleſtwow, wot kotrechž bých někotre wjetſche a druhé mjeſeſche. Delsa pschi morju bých ſaſmou ſlowjanské kraleſtwa Bodrizow, Wjeleto w druhich ſſlowjanow, wokoło nětčiſcheho města Brandenburga mějachu braniborský abo tež ſtodoransky ſſlowjenjo ſwoje kraleſtwa, a w nětčiſhimaj Lužiomaj knježachu w hornjej Lužiſy milčaſszu a w delnej Lužiſy Lužiſz ſſerbjo. Wot poſleňſheju herbskeju ſplahow ſu ſo ſlabé ſbytki hacž do dženžniſcheho dnja ſdžeržale a to ſchto my nětčiſhi ſſerbjo w hornjej a delnej Lužiſy, kiz nětko pod wyschinoſcžu pruskeho a ſakskeho krala ſtejimy. Maſchi wózjo njebeſchu wſchitzh, kaž ſo to ſa naſch czaž ſi wjetſcha ſe ſſerbami ma, burszny ludžo, ale bých ſi džela wobſebni knježa a rycerjo, dobri, khrobli wojovarjo. Tola wobdželachne wulki džél tych ſamych tež tehdom hižom kraj, a wjele tych polow, na kotrechž ſo dženža hiſchče žita plahuja, ſu wot ſſerbów

hjżom w jara starym czaſu sałożene. Woni běchu potajkim přeni ratarjo w krajach, kotrež my nětko wobydłamy. Ženož tehdyn, hdynž běchu wot ſwojich njepſtceſzelow f temu niſowaní, a hdynž bě jich kraj, jich ſwobodnoſcz abo ſtara wěra w ſtrathe, czechnicu na wójnu a wopokaſachu ſo w njej jako krobi a njebojaſni bědzerjo. Kħwalsbu, kotrež ma naſch lud hiſhče nětko, ſo je pobožny lud, mějeſche tež hžom w starym czaſu, a hacž runje bě tehdom Sſerbow wěra knicžomna a pschibojſka, dha džeržachu tola kruče na njej. S wulkej ponížnoſcju czeſčachu ſwojich pschibohow a pschibojſkých měſchnikow, a ſwiate běchu jim te měſtna, na kotrechž jich pschibohojo ſtejachu. We wſchědnym žiwenja běchu radzi wjeſeli. Schtož jich domjaze žiwenje naſtupa, dha ſo to kħwali, ſo man- dželſtwo ſa ſwiate džeržachu, a ſo njebeň možno, pola nich mandželſku njeħvěrnoſcz a kurwaſtwo tak lohžy namaſacž. Dale je ſnate, ſo běchu woni hospodliwi a ſmilni pschecživo kħudym, a kaž hiſhče nětko žadyn kħudyn tak lohko kħerbi dom bjes krijeńčki kħleba nje- wopuſhči, tak njedawachu tež tamni Sſerbjo kħudych a pomožy- potrjebnych njewobdarjenych wotħal hicž. Tež njebečhu pola nich žane ſkózby na paduchtwo ſklyſhceč. So pak bě pschi wſchitlích tajſich dobrých počinkach pola naſchich starých wótzow tež to a tamne naděńč, schtož je w ſwětle ſwiateho piſma hroſnoſcz a hréč, nad tym ſo džiwanč njemóžemy, pschetož hdžej kħristuž njeje, tam je cžemnoſcz, a tam je tež wſchitka cžloviſka prawdoſcz jeno kaž hroſna ſ křivju wopanzana draſta (Zes. 14, 6.).

Pěkna Hertka pola stareje Wórsche.

Napiſał Rachlowz.

„Schto dže ſtarej khorej Wórschi jeje Bože džecžo donjescž?“ tak ſo macž praschesche a pohlada ſ miſhym wóczkom na ſwoje luboſne džecžata, kotrež ſo runje wjeſelachu nad wſchěmu rjanoſczemi Božeho džecžoweho dara. A hiſhče bratſkaj njebeſchtaj doſklyſchaloi maczeŕne ſłowo, bě hijo mała Hertka wo- ſtajiwſhi ſwojich hrajkow ſo czoſtu kħutu wobleka. Macž da ji połny korbik, rjeknijwſhi: „To daj ſtaruſčy Wórschi a poſtroj- ju wot naſ; a prawje pěkna budž!“ „Sawěſcze, luba maczeŕka!“ ſpěſhnie Hertka ſlubi a bězeſche ſmužicze won, ſymnemu wětrej napſhescž. Tón wſchaf ji klubu cžinjesche, wějo ji lodoval ſněh do wocžow — a wčipný ſ kózdej džerku do korbika kulasche. Hertka pak ſo wo to njeſtarajo ſpěſhnie dale ſtupeſche. Pschi ſebi takle myſlesche: Lube Jeſuž-džecžatko je ſa mnje telko pschinjeſklo; czechodla njedyrbjal jemu tež ja mały wopor pschinjeſcz. — Tak bě ſ my- ſleme pschi mały Jeſuſku a bórský dónidze ſtaruſčy Wórschi — w poſlednej, najlhudszej kħejży bydlesche.

Kaſ ſo ſmorschęſzene woblicžo ſtareje žonki roſjaſni w džaknej radoſci, hdynž Hertka do niſkeje ſtwički ſaſtupi a ſ wjeſelej wutrobu pschepoda luboſče dar; a hdynž tak lubje, tak pobožnje po- wjedaſche wo Božim džecžu, wo kraſnym jeho ſchomje a wo rja- nym Božim narodže, kotrež bě w zjrkvi ſeftajany. Hdynž Hertka dom Boži naſpomni, ſtaruſčka ſrudnje ſdychnijwſhi rjelny: „D kaſ ſbožowne ſy ty, džecžo; ſměſh dže ſo ſ ſwojemu lubemu ſbōžniku w jeho domje modlicž; ach, kaſ to boli moju duschu, hdynž kħlyſchu ſemſchi ſwonieč, tak wótsje a ſwiatocžne, a ſtare khore cželo njemóže poſluchacž a hicž do zjrkve, tam Bohu ſo modlicž; haj, a ſamo cžitacž njemóžu wjazj ſwiate piſmo, hdynž wóczhy mi ſlabniſtej.“

A dobra Hertka! Wulke kħlyſh ſo ji wulinhyku po cžerwje- nhymaj ſicžkomaj! tola hnydom ſo ſaſo woblicžo roſjaſni — bě dže jej kraſna myſlīcžka pschischa. —

„Chzu Wam něſchtu cžitacž, luba ſtara Wórscha,“ Hertka wje- ſela ſawoła, a w ſkoku dobeža po modlerſke knihi. A wótsje a jaſnuje ſapocža cžitacž hodowne ſwiate ſeženje.

Kaſ wulkoſne, kaſ poſne troſčta je tola ſłowo Bože Wſchitku ſwoju bołoſcz khora ſabuwaſche, a tež Hertzyna wutroba bě tak ſbožowna, hdynž jeje čiſta njewinowata hubicžka wosjewjeſche jandželow ſwiaty poſtrow: „Měr na ſemi a člowjekam dobre ſpodobanje.“

Wutrobne „Saplačz Bóh luby Knies“ małej holčičy hronjeſche ſtaruſčka — wulku, wulku radoſcz bě ji pschihotowala. Wjeſela ſo Hertka na domojpucž hotowaſche. A ſaſo ji wětſikez hólžy ſ lubu hromadu ſněha mjetachu do wocžow, ale wona na to nje- ſedžbowaſche — bě dže čiſta wutrobiežka pschepolna ſbóžnoſce a tamneho ſkłódkeho měra, kotrež dawa Jeſuž wſchitkim tym, kotsiž ſu dobreje wole. —

A bratſkaj doma pak běſchtaj ſrudnaj, hdynž bě ſ najrijeſtich hrajkow hijo něſchtu ſkónzowane. Hertka pak ſ lubej maczeŕzy pschistupi a wjeſela ji do wucha ſchuſny: „O luba macži, tyħaż fróč ſo cži džakluju ſa taſku hodowunu radoſcz!“ — —

A wj, lubi kħerbiſke džecži, kotrež tuto ſopjeno cžitacže, ſchto wj ſ temu měnicže, njeje to pěkne džecžo, ta luba Hertka? Ta je ſo Jeſuſej ſawěſcze ſpodobaſa. — Budže tež wj pěkne, duſhne džecži, kotrež kózdemu radu wjeſele ſežinja. Bože džecžo tež na waſ ſady ſhlađuje.

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Šrudna powjeſež džesche ſaſdženy thdženj psches naſchu kħerbiſku Ħužizu. Wyžokodostojny knies biſkop Ħuſčanski w Budys- ſchinje je ſchitwórtk w nozj wot Božej rucžki ſajath wumrjel. S katholſkimi Sſerbami žaruje naſch zjyl kħerbiſki lud, dokež běſche wón kħerbiſki wótcžinz, kotrež je tež dolhe lěta Macžizu Sſerbisku jako pschedbyda wodžil a mějeſche ſtajnje ſahorjenu wutrobu ſa ſwój kħerbiſki lud. Po dolhim pschetorhnenju bu w nim ſaſo Sſerb jako biſkop pomjenowany. Čim bôle je wobżarowacž, ſo běſche jeho duſchowpaſtyme ſlutkowanje tak krótki w tym wažnym ducho- nym powołanju.

— Zyrliwſke powjeſež ſ Rakečanske je wožady ſ lěta 1905. Spowjednych je bylo 4576, 3716 Sſerbów, 779 Němzow, do zjyla 109 wjazj hacž 1904. Paczeřiſkých džecži běſche 71. Narodow běſche 78, 18 mjenje hacž předawſche lěto. Mjes nimi běſche 1 por dwójnikow, 2 morwonarodženej a 11 njemandželskich. Werovalo a pschipowjedało je ſo 36 porow. Semrjelo je 74, to je 26 wjazj hacž w lěze 1904. Wožebje mjes doroszzenymi je ſmjercž bohate žně džeržala. Hžom nowe lěto wumrje wo- bydler w Rakečach zjyle nahle wot Božej rucžki ſajath. Džecži w přenim lěze je jich mało wumrjelo. Mjes ſemrjethmi ſtaj tež nan a ſyń ſ ſitka, ktraſž pschi wohnjowym njeſbožu w Adolfshežje žiwenje ſhubiſhtaj a ſtaj w jenym rowje ſwój wotpocžink na- makaloj.

— Či, kiž ſu ſo pschi ſběžkarſtich njeměrah w Draždžanach woždželili, ſu kruće khostanje dostaſi. Žedyn dosta 3 lěta a druhí $\frac{1}{2}/3$ lěta jaſtwa. To je tež ſacžiſchež cžinilo na tych, kiž rad here- fuja. W nozj ſ nowemu lětu teho dla w Draždžanach ſměrom woſta.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola kniesow duchovných, ale tež we wſchěch psche- dawarňach „Sſerb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje dostač. Na ſchitwórc- ſlēta placži wón 40 np., jenotliwe cžiſla ſo ſa 4 np. pschedawaju.